

Gnosjö kommun
kommun@gnosjo.se

2022-11-11
1 (21)
Dnr-2022:6284

Beslut

efter regelbunden kvalitetsgranskning av grund-
särskolan Bäckaskolan årskurs 6-9
belägen i Gnosjö kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning av grundskolan Bäckaskolan årskurs 6-9 avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. En kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Lösanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fem områden. Inom varje område bedöms om skolan uppfyller framtagna kvalitetskriterier i *hög utsträckning*, i *flera delar* eller i *låg utsträckning*. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att utvecklingsarbeten behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen motsvarande redovisning men kan lämna framåtsyftande kommentarer.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att framtagna kvalitetskriterier hos grundskolan Bäckaskolan årskurs 6-9 uppfylls i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling och skapar en ändamålsenlig organisation, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver utveckla en systematisk och kontinuerlig uppföljning av elevers kunskapsresultat, som utgår från relevanta indikatorer och som sedan utgör en del av underlaget för en analys av verksamhetens genomförande och utformandet av eventuella utvecklingsåtgärder.

Undervisning

Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att utvecklas så långt som möjligt, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Lärare behöver, under ledning av rektorn, utveckla undervisningen så att undervisningens syfte samt målet med olika arbetsmoment tydliggörs för eleverna.

Social gemenskap, aktivt deltagande och trygghet

Skolan arbetar i hög utsträckning för att eleverna ska delta i samhällslivet och uppleva trygghet.

Bedömning och betyg

Skolan bedriver i låg utsträckning ett kontinuerligt bedömningsarbete i syfte att stärka elevernas kunskapsutveckling och höja lärarnas bedömarkompetens.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver utveckla lärares möjligheter att samverka i bedömningsfrågor, genom att ge lärare förutsättningar att gemensamt utveckla sin bedömarkompetens och så att alla ämnen och lärare omfattas.

Huvudmannens styrning och stöd

Huvudmannen stödjer i låg utsträckning skolenhetens arbete med att ge eleverna en god och likvärdig utbildning.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Huvudmannen behöver utveckla ett mer aktivt och riktat stöd till rektorn utifrån en förbättrad kunskap om verksamhetens resultat, förutsättningar och behov.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den 14 april 2023 redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån identifierade utvecklingsområden och resultatet av dessa åtgärder. Som stöd för redovisningen bör bifogad mall för redovisning av vidtagna åtgärder användas.

Redogörelsen skickas via e-post, till skolinspektionen.lund@skolinspektionen.se, eller per post till, Skolinspektionen, Box 156, 221 00 Lund. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr– 2022:6284) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömningar

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömningar för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

Utbildningens utformning och syfte: 1 kap. 4, 5, 9–10 §§ skollagen (2010:800). *Rektors pedagogiska ansvar och ansvar för inre organisation och för personalen:* 2 kap. 9–10 och 34 §§ skollagen.

Systematiskt kvalitetsarbete enhetsnivå: 4 kap. 4–7 §§ skollagen.

Rektorns ansvar för att tillhandahålla flexibel, tidsenlig och tillgänglig utbildning: 11 kap. 2-3, 5, 8, 13 § skollagen.

Läroplan för grundskolan (Lgrsär22), 1 Skolans värdegrund och uppdrag, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.4 Skola och hem, 2.6 Skolan och omvärlden och 2.8 Rektorns ansvar.

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling och skapar en ändamålsenlig organisation, men utvecklingsområden finns.

Den sammanfattande motiveringen till Skolinspektionens bedömning är att rektorn visserligen skapar sig en övergripande bild av undervisningens kvalitet, men att rektorn däremot inte följer upp elevers kunskapsresultat på ett systematiskt sätt. Skolinspektionens bedömning grundar sig även i att granskningen visar att rektorn bedriver ett mycket aktivt arbete för att skapa en organisation som främjar en tillgänglig och flexibel lärmiljö, där det också ingår att ha kunskap om personalens kompetens samt vilka eventuella kompetensutvecklingsbehov som föreligger.

Uppföljning, analys och förbättringsåtgärder

Granskningen visar att rektorn skapar sig en övergripande bild av undervisningens kvalitet genom en nära dialog med personalen och en uppföljning av elevers upplevda trygghet och sociala utveckling, men att rektorn däremot inte följer upp elevers kunskapsresultat på ett systematiskt sätt. Av inkommen dokumentation och intervju med rektorn, personal ur elevhälsan och lärare framgår att rektorn kontinuerligt samtalar med personalen om elevers trygghet, både utifrån händelser i vardagen och utifrån de enkäter som eleverna besvarar. För att öka elevers trygghet har rektorn bland annat initierat ett arbete med att utveckla planen mot diskriminering och kränkande behandling. Det framgår även att rektorn samtalar med personalen om hur det går för eleverna i skolan, både genom att delta i formella möten såsom elevhälsomöten och

arbetslagsmöten, men också genom att göra besök i undervisningen och samtala om undervisningen vid medarbetarsamtal. För att utveckla undervisningen genomförde grundsärskolan och grundskolan ett gemensamt projekt under föregående läsår, kallat "Den perfekta undervisningen". Projektet innebar att den grupp där grundsärskolan ingick arbetade ämnesövergripande med att skapa handdockor och sätta upp en föreställning. Bland personalen i grundsärskolan fanns en önskan om att utveckla ämnesintegreringen. Rektorn och personalen hade vidare sett ett behov av att utveckla digitaliseringen i såväl grundsärskolan som grundskolan. Ursprungligen hade dock behovet av att utveckla undervisningen identifierats för att öka måluppfyllelsen i grundskolan. Enligt rektorn och lärare har rektorn däremot inte följt upp måluppfyllelsen i grundsärskolan genom att sammanställa resultat eller följa upp betygen över tid. Det finns visserligen ett digitalt system att tillgå för att bland annat dokumentera och följa upp kunskapsresultat, men detta används inte av lärare i grundsärskolan och har inte efterfrågats av rektorn. Rektorn berättar att hen ändå har insyn i själva betygssättningen, men att uppföljningen snarare fokuserar på elevers personliga utveckling och i vilken utsträckning som elever exempelvis deltar i sociala aktiviteter. Av inkommen dokumentation och intervjuer med rektorn och personal framgår att den dokumenterade uppföljningen av grundsärskolans verksamhet företrädesvis görs av lärare och elevassistent, men redovisas sedan inte separat utan ingår som en del av rektorns kvalitetsrapport för grundskolan. Genom den dokumenterade uppföljningen som lärare och elevassistent genomför har rektorn tillsammans med personalen även identifierat ett behov av att utveckla arbetet för att främja elevernas möjligheter till praktik och besök på arbetsplatser genom att stärka studie- och yrkesvägledarens roll. Därför har en ny plan för detta arbete upprättats för innevarande läsår. Rektorn har också identifierat ett behov av att utveckla hela det systematiska kvalitetsarbetet för grundsärskolan, både utifrån val av underlag och genom att stärka analysen. I de mallar som huvudmannen tillhandahåller ingår dock inte redovisning av analys och heller ingen specifik redovisning av resultat som avser grundsärskolan.

Ledning och organisation

Granskningen visar att rektorn bedriver ett mycket aktivt arbete för att skapa en organisation som främjar en tillgänglig och flexibel lärmiljö. Av skolbesöket och samtliga personalintervjuer samt intervju med elever framgår att rektorn arbetar för och har sett till att grundsärskolans årskurs 6-9 ingår som en del av hela skolan, som också består av en grundskoleenhet för årskurs 7-9. Detta yttrar sig bland annat genom att rektorn i samråd med personalen har arbetat för att såväl den fysiska som den sociala miljön ska vara tillgänglig, på så sätt att elever dels har ett hemklassrum och dels kan få sin undervisning i skolans ämnesspecifika salar. Dessutom rör sig eleverna på ett själv-

ständigt sätt i skolans alla lokaler och delar samma utrymme som eleverna i grundskolan under raster. Rektorn berättar att det här är frågor som hen har diskuterat med personal under möten, men behov och önskemål från elevers sida har även tagits upp i samband med elevrådet. Det framgår även att i personalens samtal med rektorn ingår det att förmedla vilka behov av utrustning eller eventuella hjälpmedel alternativt personalresurser som behövs och vid behov stämmer rektorn också av resursfrågor med personalen i elevhälsoteamet. Av samtliga intervjuer framgår även att rektorn organiserar verksamheten på ett sådant sätt att elever som vill och har möjlighet också får läsa ämnen med grundskolans klasser. I de fall det behövs följer en elevassistent med och stöttar eleverna under dessa lektioner, men det förekommer också att elever kan och vill klara sig själva. Rektorn gör också avvägningar om hen behöver skjuta till stöd till de klasser i grundskolan där elever läser vissa ämnen.

Granskningen visar även att rektorn på olika sätt skapar sig en god bild av personalens kompetens och vilka eventuella kompetensutvecklingsbehov som föreligger. Utöver lärares formella kompetenser berättar rektorn att hen samtalar med lärarna om undervisningen och hur det fungerar. Fokus har dock inte legat på att prata om vad som kan utmärka behov bland elever i grundsärskolan generellt utan snarare behov hos enskilda elever, som lärare behöver ha kompetens för att kunna tillgodose, vilket bland annat utmynnat i kompetensutvecklingsinsatser genom specialpedagogiska skolmyndigheten. Det framgår vidare att klassläraren, som är utbildad speciallärare och undervisar klassens elever i flera ämnen, också fungerar som stöd till de ämneslärare som undervisar eleverna. Härutöver kan lärare ta stöd av elevhälsans olika funktioner. Av personalintervjuer framgår att rektorn har en plan för kompetensutveckling som innebär att all personal har en fortbildningsplan. Vidare framgår att rektorn både initierar förslag på kompetensutveckling och stöttar de önskemål som personal kan ha, men ställer samtidigt krav på att personal som fortbildar sig inom ett område ska delge sina kunskaper till kollegiet.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver utveckla en systematisk och kontinuerlig uppföljning av elevers kunskapsresultat, som utgår från relevanta indikatorer och som sedan utgör en del av underlaget för en analys av verksamhetens genomförande och utformandet av eventuella utvecklingsåtgärder.

Skolinspektionens granskning visar att rektorn visserligen har insyn i betygssättningen, men att rektorn inte följer upp elevers kunskapsresultat och använder dessa som ett

underlag för att utveckla verksamheten. Även om rektorn följer upp andra delar, så som elevers trygghet och sociala utveckling utgör elevers kunskapsresultat en viktig grund för att utveckla verksamheten. Detta dels för att identifiera eventuella utvecklingsbehov i undervisningens genomförande eller i specifika ämnen, dels för att synliggöra och säkra en likvärdighet i lärares arbete med att bedöma och dokumentera elevers kunskaper.

Av 4 kap. 3 § skollagen framgår att varje huvudman inom skolväsendet ska på huvudmannanivå systematiskt och kontinuerligt planera och följa upp utbildningen, analysera orsakerna till uppföljningens resultat och utifrån analysen genomföra insatser i syfte att utveckla utbildningen. En sådan planering, uppföljning, analys och utveckling av utbildningen som anges i 3 § ska, enligt 4 kap. 4 §, även genomföras på skolenhetsnivå under medverkan av lärare, förskollärare, övrig personal och elever. Det är rektorn som ansvarar för att kvalitetsarbetet vid enheten genomförs. Det framgår vidare av 4 kap. 5 § att inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet enligt 3 och 4 §§ ska vara att de mål som finns för utbildningen i denna lag och i andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls. Enligt 4 kap. 6 § ska det systematiska kvalitetsarbetet dokumenteras. Det framgår även av Lgrsär22 (Rektors ansvar) att rektorn ansvarar för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen, kriterierna för bedömning av kunskaper och betygskriterierna.

Skolinspektionen rekommenderar att rektorn tillsammans med grundsärskolans klasslärare, samt övrig undervisande personal, diskuterar och kommer överens om på vilket sätt elevers betyg och kunskapsutveckling ska dokumenteras. I det fall rektorn och undervisande personal ser svårigheter i att använda det digitala dokumentationssystem som huvudmannen tillhandahåller, på ett funktionellt och anpassat sätt för skolformen, bör rektorn tillsammans med undervisande personal klargöra vilka anpassningar som kan behövas och sedan förmedla detta till huvudmannen. Rektorn kan förslagsvis också se till att all undervisande personal i grundsärskolan har möjlighet att delta i dialoger med rektorn om vilka indikatorer på elevers kunskapsutveckling, utöver själva betygen, som kan vara relevanta att följa upp utifrån betygskriterierna som framgår av grundsärskolans ämnesplaner. Rektorn kan också ta hjälp av huvudmannen i arbetet, exempelvis genom samtal med samordnaren för särskolan, utifrån den input som hen kan ge relaterat till sin involvering i ett grundsärskolerelaterat nätverk med närliggande kommuner. I det fortsatta arbetet kan rektorn även använda sin uppföljning av kunskapsresultat, i kombination med lektionsobservationer, som underlag för att samtala med lärare om undervisningen och eventuella utvecklingsbehov.

Undervisning

Författningsstöd

Utbildningens syfte: 1 kap. 4 § skollagen.

Elevers utveckling mot målen: 3 kap. 2 § skollagen.

Grundsärskolans utformning och syfte: 11 kap. 2, 6 och 11 §§ skollagen. *Strukturerad undervisning:* 5 kap. 2 § skolförordningen (2011:185).

Lgrsär22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar och 3. Kursplaner.

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att utvecklas så långt som möjligt, men utvecklingsområden finns.

Den sammanfattande motiveringen till Skolinspektionens bedömning är att lärare skapar en varierande undervisning som bidrar till att motivera eleverna och är väl anpassad efter elevernas behov, samtidigt som undervisningen utgår från en välkänd-struktur som också ger möjlighet för elever att lära tillsammans. Skolinspektionens bedömning grundar sig även i att granskningen visar att lärare endast delvis tydliggör för eleverna vad som är syftet med undervisningen.

Varierad och stimulerande undervisning

Granskningen visar att lärare skapar en varierande undervisning där olika uppgifter och arbetssätt ingår som är väl anpassade efter elevernas behov. Av lektionsobservationer och intervjuer framkommer flera exempel på hur lärare skapar variation i undervisningen genom att samma lektion omfattar olika typer av uppgifter. Lärare berättar att elever inte orkar arbeta med samma sak under en hel lektion och att de därför planerar för både praktiska och teoretiska inslag. Dessutom tar lärare i beaktande när på dagen lektionen ska hållas och planerar exempelvis inte in skriftliga uppgifter när elever börjar bli trötta. Av lektionsobservationer framgår även att när elever inte vill fortsätta med ett mer omfattande skolarbete, får de tillfälligt ägna sig åt mindre krävande uppgifter, för att sedan återgå till det ursprungliga arbetet och personalen lyckas på så sätt att få eleven att upprätthålla ett engagemang under hela lektionen. Enligt elever gör deras lärare så att de lär sig mycket, samtidigt som det blir roligt i skolan. Det framgår vidare att lärare organiserar delar av undervisningen på ett ämnesöverskridande sätt. Under skolbesöket arbetar exempelvis eleverna med att sy ett förkläde i slöjden som sedan ska tvättas och användas i hem – och konsumentkunskapen. Härtill berättar lärare att eleverna förbereder ett designat tryck i bilden som de ska trycka på det färdiga förklädet.

Vidare visar granskningen att lärare och elevassistenter ger ett väl avvägt och anpassat stöd till eleverna vilket vid behov också innefattar olika typer av hjälpmedel. Av intervjuer med lärare och elevassistenter framgår att de alla har ett uttalat ansvar för att ge elever ett anpassat stöd i undervisningen. Klassläraren har planeringstid tillsammans med elevassistenter varje vecka, medan övriga undervisande lärare pratar med elevassistenterna inför eller i samband med lektionen. Exempelvis för de dialoger om hur de kan hjälpas åt för att få elever att vilja arbeta med olika uppgifter. Enligt rektorn finns det en stor medvetenhet bland personalen kring behovet av anpassningar, samtidigt som det råder ett arbetsklimat som innebär att personal rådför varandra om hur de kan göra i olika undervisningssituationer. Under de observerade lektionerna cirkulerar både lärare och elevassistent bland eleverna och ger stöd till eleverna. Exempelvis ställer lärare frågor tillbaka till eleverna om hur de har tänkt när de ska lösa ett problem. Under en lektion frågar läraren och elevassistenten också elever om de kan komma på andra sätt för att räkna ut ett tal och de uppmuntrar elever att rita hur de tänker. Under någon lektion då en elev inte vill fortsätta arbeta kompromissar både läraren och elevassistenten vid olika tillfällen med eleven, genom att ge lite hjälp så att eleven sedan kommer igång själv igen.

Vidare framgår av lektionsobservationer och intervjuer att personalen använder sig av hjälpmedel i den utsträckning som behövs. Exempelvis används tidshjälpmedel och konkret arbetsmaterial. Lärare berättar att de nyligen också börjat använda bilder som komplement och stöd vid genomgång av schemat. Förändringar i elevgruppen har gjort att ett sådant behov har uppstått och någon elev har även fått ett individuellt schema. Enligt lärare har de även börjat undersöka behovet av ytterligare anpassningar för någon elev i form av annat material och användning av tidshjälpmedel på alla lektioner.

Strukturerad undervisning

Granskningen visar att undervisningen är utformad utifrån en övergripande planering och en lektionsstruktur som är bekant för eleverna och som ofta ger möjlighet till gemensamt lärande. Lärare berättar att de utgår från en övergripande planering, som säkerställer att alla elever ska få möta alla delar av centralt innehåll inom ett ämne. Av lektionsobservationer och intervjuer med lärare och elevassistenter framgår även hur personalen arbetar med att skapa lektionsstruktur och rutiner. Exempelvis går klassläraren genom hela skoldagen genom att sätta upp bilder och skriva upp ämnet vid sidan om på tavlan, samt de aktuella klockslagen. I de fall någon elev ska ha lektion tillsammans med en annan klass skriver läraren upp elevens namn och ämnet bredvid den lektion som övriga elever i klassen ska ha. Av lektionsobservationer, intervjuer med lärare och elever framgår vidare att lärare oftast både skriver upp på tavlan och

pratar med eleverna om vad de ska göra under lektionerna. Eleverna berättar att de i en del ämnen vet vad de ska göra när de kommer dit och det framgår även att eleverna har fått skriftliga instruktioner som de kan följa där varje moment framgår. Vidare förekommer inslag som är återkommande under en del lektioner, såsom exempelvis att läsa nyheter och berätta om valda delar för klasskamraterna. I samtliga ämnen ser lärare också till så att elever får möjlighet att lära tillsammans. Exempelvis samarbetar elever för att lösa problemuppgifter och laga mat från grunden genom att tillsammans hantera olika råvaror. Även i de ämnen där elever företrädesvis arbetar med individuella uppgifter berättar lärare att de ser till så att elever får diskutera tillsammans och lyssna till varandras åsikter och även hjälpa varandra.

Granskningen visar dock att lärare endast till en viss del tydliggör för eleverna vad som är syftet med det som de gör i undervisningen. Lärare berättar att de har pratat med elever om att det finns en läroplan och att det inte är lärarna själva som hittar på vad de ska göra i skolan. Det framgår även att en del lärare går igenom målen när de startar upp ett nytt arbetsområde, men det görs inte varje ämne och heller inte för att tydliggöra syftet med olika moment under en lektion. Lärare berättar att de försöker arbeta så att elever ska se vad som är syftet med att kunna saker, som att de exempelvis har fått ta med och laga saker eller klädesplagg på slöjden för att eleverna ska se att de därmed kan fortsätta använda sakerna. Enligt lärare är det dock inte säkert att elever förstår deras baktanke. Vid de observerade lektionerna går inte lärare i något fall igenom vad som är målet med det som de gör under lektionen eller vad elever förväntas lära sig och enligt elever är det när eleverna själva frågar som lärare berättar varför det är bra att lära sig det som de gör i skolan.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Lärare behöver, under ledning av rektorn, utveckla undervisningen så att undervisningens syfte samt målet med olika arbetsmoment tydliggörs för eleverna.

Skolinspektionens granskning visar att undervisningen utgår från en övergripande planering och en tydlig struktur, där det ingår att lärare förmedlar vad som ska ske under lektioner liksom hur olika moment ska genomföras. Lärare förmedlar dock endast delvis till eleverna vad som är syftet med undervisningen och vad elever förväntas lära sig. Skolinspektionen vill understryka att tydliggörandet av vilken kunskap det är tänkt att eleverna ska utveckla är en viktig grund för motivation och för att synliggöra elevers lärande samt för att kunna samtala med elever om betyg och bedömning.

Av 3 kap. 2 § skollagen framgår att alla barn och elever i samtliga skolformer ska ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål. Av grundsärskolans kursplaner för varje ämne framgår, genom syftet och centrala innehållet, vilka kunskaper för det aktuella ämnet eller ämnesområdet som eleverna ska utveckla. Det är läraren som avgör hur syftets och det centrala innehållets delar väljs ut och kombineras i ett arbetsområde i undervisningen, och som sedan behöver konkretisera målet med undervisningen för eleverna.

Skolinspektionen rekommenderar att lärare som undervisar i grundsärskolan delger varandra hur de konkret arbetar för att synliggöra syfte och mål för eleverna så att goda exempel lyfts fram och kan utvecklas ytterligare. Lärare som undervisar till största del i grundskolan kan delge hur de gör inom denna skolform, för att sedan tillsammans diskutera vilka anpassningar eller konkretiseringar som skulle behövas för att mål och syfte ska bli tydligt för elever i grundsärskolan. Detta förutsätter att rektorn tillser att alla undervisande lärare får möjlighet att träffas samlade. Enligt Skolinspektionens granskning av undervisningen i grundsärskolan är ett sätt att konkretisera syftet med lektionen att läraren gör kopplingar till elevens vardag eller framtida liv och på så sätt förklarar användbarheten i det eleven ska lära sig. På så vis kopplas innehållet i kursplanen till såväl den aktuella situationen som till framtiden vilket skapar både sammanhang och motivation för eleven.¹

Social gemenskap, aktivt deltagande och trygghet

Författningsstöd

Utbildningens utformning och syfte samt hänsyn till barnets bästa: 1 kap. 4–5 och 10 §§ skollagen.

Elevers utveckling mot målen: 3 kap. 2 § skollagen.

Trygghet och målinriktat arbete mot kränkande behandling: 5 kap. 3 §, 6 kap. 6–8 §§ skollagen.

Grundsärskolans syfte: 11 kap. 2 § skollagen.

Lgrsär22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.1 Normer och värden, 2.3 Ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 2.8 Rektorns ansvar.

¹ Skolinspektionen (2020), *Undervisningen i grundsärskolan - med särskilt fokus på årskurserna 6-9*, s. 15.

Skolinspektionen bedömer följande: Skolan arbetar i hög utsträckning för att eleverna ska delta i samhällslivet och uppleva trygghet.

Den sammanfattande motiveringen till Skolinspektionens bedömning är att det vid skolenheten finns ett planerat och aktivt arbete för att elever ska få konkreta erfarenheter av närsamhället och goda möjligheter till att bli aktiva samhällsmedborgare, bland annat genom regelbundna inslag av studiebesök, natur- och arbetsplatsbesök samt praktik. Skolinspektionens bedömning grundar sig också i att granskningen visar att det pågår ett aktivt arbete vid skolenheten för att eleverna ska uppleva trygghet och en social gemenskap även utanför den egna gruppen och att arbetet bland annat bygger på regelbundna kartläggningar av elevernas upplevda trivsel och trygghet.

Erfarenhet och delaktighet i samhällslivet

Granskningen visar att det finns ett planerat och aktivt arbete för att elever ska få konkreta erfarenheter av närsamhället, genom regelbundna inslag i undervisningen som omfattar studiebesök, natur- och arbetsplatsbesök samt praktik. Det framgår av inkommen dokumentation och intervjuer med lärare, elevassistenter och rektorn att det finns en långsiktig planering vid skolenheten för att stärka elevers kontakt med närsamhället. Exempelvis besöker de olika samhällsinrättningar, lämnar pant i affären, besöker kulturhuset och gör utflykter till naturen där de till exempel fiskar och plockar svamp för att sedan tillreda i hemkunskapen. Varje år genomförs också en klassresa då eleverna bor i tält, som ett sätt att stärka gruppen, där eleverna involveras i planeringen. Elever berättar att de bland annat pantar burkar för att spara pengar till klassresa och att deras lärare och elevassistenter gör så att klassresorna blir roliga. Av både personal och elevintervjuer framgår också att eleverna deltar i friluftsdagar tillsammans med grundskolans elever. Vidare framgår av inkommen dokumentation att skolans långsiktiga planering involverar ett arbete kring yrken, arbetsliv och fortsatta studier som ska bedrivas av studie- och yrkesvägledaren, men i intervjuer framkommer att det ofta är lärare och elevassistenter som tillser att arbetet genomförs. Anledningen är att studie- och yrkesvägledaren har en väldigt liten del av sin tjänst fördelad mot grundsärskolan. En del av de planerade aktiviteterna har därför ännu inte genomförts i enlighet med planen och andra delar så som att ta kontakt och besöka praktikplatser görs istället av lärare, som sedan förmedlar till studie- och yrkesvägledaren vad som har blivit gjort. Skolinspektionen ser visserligen att det finns ett behov av att studie- och yrkesvägledaren blir en mer aktiv part och stöd i arbetet med att främja elevers möjligheter till kontakt med arbetslivet, men delar rektorns bedömning att det arbetet kan utvecklas om den plan för studie- och yrkesvägledarens arbete som har upprättats vid skolenheten också följs framöver.

Granskningen visar även att som en del i arbetet med att stärka elevernas möjligheter till att bli aktiva samhällsmedborgare arbetar personalen med viss kontinuitet för att motverka att föreställningar om kvinnligt och manligt begränsar eleverna i deras livsval. Av inkommen dokumentation och intervjuer framgår att elevhälsan som en del i sitt hälsofrämjande arbete pratar om identitet och sexualitet med eleverna. Elever berättar att de bland annat har pratat om att vara kille och tjej, både som en del av undervisningen och med skolsköterskan. Det framkommer även att elevhälsan anpassar sina insatser och aktiviteter efter aktuell elevgrupp i grundsärskolan. Enligt representanter för elevhälsan fångar de också upp saker spontant, om elever exempelvis uttrycker att de inte kan göra en viss sak därför att de är kille eller tjej. I elevhälsans arbete ingår även samtal om internetanvändning och sociala medier. Som en del av undervisningen tar lärare också upp användbarheten i olika appar och pratar om tillförlitligheten i olika källor på Internet. Härutöver tar lärare upp frågor som behandlar exempelvis lika lön, och lärare berättar även att de försöker undvika könsstereotypa bilder i undervisningen, men att det här är frågor som de skulle kunna arbeta med än mer medvetet. Även i frågor som rör digitalisering, som bland annat omfattar användande av appar, nätanvändning och trovärdiga källor som en del av undervisningen, framkommer det i intervjuer att det finns en strävan om att utveckla arbetet vidare.

Trygghet och social gemenskap

Granskningen visar att det pågår ett aktivt arbete vid skolenheten för att eleverna ska uppleva trygghet och en social gemenskap även utanför den egna gruppen. Av skolbesöket och intervjuer framgår att elevers möjlighet till social gemenskap utanför den egna gruppen är ett medvetet arbete, som ursprungligen initierats av rektorn för att skapa en verksamhet som inkluderar både grundsärskola och grundskola. Arbetet visar sig bland annat genom att grundsärskolans elever deltar vid skolans gemensamma aktiviteter, såsom vid friluftsdagar, elevråd och skolavslutningar, men också genom att eleverna tar en självklar plats på skolan. Exempelvis rör sig eleverna självständigt mellan skolans olika lokaler och uppehåller sig ofta under raster i det gemensamma uppehållsrummet där en stödpedagog alltid bemannar. I intervjuer berättar elever att stödpedagogen är där för att de ska trivas i uppehållsrummet och att de för det mesta också gör det, även om det kan bli högljutt ibland. Enligt stödpedagogen vill eleverna både vara i närheten av hen under rasterna men de deltar också i aktiviteter med elever från grundskolan, exempelvis genom att spela pingis tillsammans. Det framgår också att en del av eleverna i grundsärskolan har kompisar även i grundskolans klasser.

Vidare visar granskningen att elevernas upplevda trivsel och trygghet kartläggs med regelbundenhet och att dessa resultat, tillsammans med ett ständigt pågående trygghetsarbete som innebär att lärarna är lyhörda för hur eleverna mår i skolan, ligger till

grund för det aktiva arbete som bedrivs. Av inkommen dokumentation och intervjuer framgår att elever årligen besvarar trygghetsenkäter och att de i samband med utvecklingssamtal blir tillfrågade om hur de trivs, om de har kompisar och känner sig trygga. Resultaten i trygghetsenkäterna visar att eleverna är trygga och att det inte finns någon som de är rädd för i skolan. Enligt skolans plan mot diskriminering och kränkande behandling är utvecklandet av rastaktiviteter i uppehållsrummet en del av det främjande och förebyggande arbetet för att eleverna ska vara trygga under raster. Lärare beskriver att elevers upplevda trygghet är den viktigaste förutsättningen för att eleverna ska kunna utvecklas och därför är de alltid uppmärksamma på hur eleverna mår. Därmed kan de också fånga upp om något hänt eller om elever behöver prata med någon vuxen. Enligt eleverna finns det exempelvis en trygghetsperson på skolan som de pratar med om det har hänt något.

Bedömning och betyg

Författningsstöd

Likvärdig utbildning och rektors ansvar: 1 kap. 9 §, 2 kap. 9 och 10 §§ skollagen. *Elevers utveckling mot målen och arbete med extra anpassningar och särskilt stöd:* 3 kap. 3, 5 och 7 §§ skollagen.

Grundsärskolans utformning och syfte: 11 kap. 2, 3, 5 och 11 skollagen. *Utvecklingssamtal och individuell studieplan:* 11 kap. 15–16 a §§ skollagen. *Betygssättning:* 11 kap. 17, 19–23 §§ skollagen.

Bedömningsstöd: 10 kap. 11 § skolförordningen.

Lgrsär22, 1. Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Skolans uppdrag, 2.2 Kunskaper 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.4 Skola och hem, 2.7 Bedömning och betyg och 2.8 Rektorns ansvar.

Skolinspektionen bedömer följande: Skolan bedriver i låg utsträckning ett kontinuerligt bedömningsarbete i syfte att stärka elevernas kunskapsutveckling och höja lärarnas bedömarkompetens.

Den sammanfattande motiveringen till Skolinspektionens bedömning är att lärare visserligen bedömer delar av elevers kunskapsutveckling fortlöpande, men dock inte på ett sätt som säkerställer en likvärdighet i arbetet och som innebär att elever får en återkoppling som medför att deras progression tydliggörs i förhållande till aktuella kunskapskrav. Skolinspektionens bedömning grundar sig också i att granskningen visar att alla undervisande lärare inte har möjlighet att gemensamt utveckla sin bedömarkompetens eller samverka kring bedömningsfrågor.

Fortlöpande bedömning

Granskningen visar att lärare visserligen bedömer delar av elevers kunskapsutveckling fortlöpande, men att dokumentation inte sker med regelbundenhet och att det saknas ett systematiskt arbete som säkerställer en likvärdighet i arbetet. Av dokumentation som Skolinspektionen tagit del av under skolbesöket och intervjuer med lärare och rektorn framgår att ett par lärare använder matriser där de gör markeringar på den betygsnivå som eleven befinner sig, utifrån de delar av centralt innehåll som de har arbetat med inom ett område. Lärare säger emellertid också att de håller mycket i huvudet, eller gör anteckningar för sitt eget minnes skull. Det framgår även att flera av lärarna tillfrågar elevassistenterna om deras bild av elevernas kunskapsutveckling. Däremot används inte något gemensamt system för att dokumentera bedömningarna. Enligt rektorn finns det ett digitalt system att tillgå, som används för grundskolans elever, men eftersom rektorn inte krävt att grundsärskolans lärare ska använda systemet gör de heller inte det. Rektorn konstaterar att lärares arbete med bedömningar är sårbart och behöver bli mer enhetligt.

Vidare visar granskningen att lärare ger regelbunden muntlig återkoppling till eleverna gällande deras progression i skolarbetet. Däremot sker återkopplingen sällan på ett sätt så att elevernas progression tydliggörs i förhållande till aktuella kunskapskrav. Av intervjuer med lärare framgår att de kontinuerligt pratar med eleverna om sådant som eleverna har lärt sig eller blivit bättre på, exempelvis i fråga om att hantera redskap som de inte klarat tidigare. Lärare visar också på hur elever har utvecklat exempelvis sin skrivförmåga, genom att visa på olika exempel av skrivuppgifter. Däremot säger lärare att de inte visar eleverna hur de ligger till i förhållande till betygskriterier, eftersom det är svårt för eleverna att förstå. Eftersom de inte använder något digitalt dokumentationssystem, där delar av bedömningar kan delas med vårdnadshavare och elever, synliggör de heller inte elevernas kunskapsutveckling i förhållande till de delar av centralt innehåll som de har arbetat med. Lärare berättar att de under utvecklingssamtal berättar om hur det går för eleverna i olika ämnen men att de fokuserar på det som är positivt, för att elever inte ska känna att de inte lever upp till alla krav. Härtill framgår att lärare inte använder bedömningar av elevers kunskapsutveckling som grund för förändringar av undervisningen, utan snarare gör anpassningar av undervisningen utifrån de behov som uppstår.

Lärares samverkan

Granskningen visar att verksamheten inte är organiserad på ett sådant sätt att alla undervisande lärare har möjlighet att gemensamt utveckla sin bedömarkompetens eller samverka kring bedömningsfrågor. Av intervjuer med lärare och rektorn framgår att

det inte finns några gemensamma forum för undervisande lärare att diskutera bedömningsfrågor. Rektorn berättar att hen inte har anordnat något gemensamt tillfälle för lärare i grundsärskolan att exempelvis diskutera betygskriteriernas värdeord. Flera av de undervisande lärarna har behörighet för att undervisa i grundskolan och har även den största delen av sin tjänst inom den skolformen. Detta till trots finns det, enligt rektorn, inte något gemensamt arbete vid skolenheten som kan fungera som stöd för lärare i att göra likvärdiga bedömningar. Både rektorn och lärare berättar emellertid att klassläraren, som undervisar i flera ämnen och som även är speciallärare, är den som pratar enskilt med var och en av övriga undervisande lärarna i samband med bedömningssituationer. Klassläraren ingår även i ett återupptaget nätverk, efter ett långvarigt uppehåll på grund av Covid-19, med andra lärare i grundsärskolan från intilliggande kommuner. Ett fokus för nätverksträffarna är just bedömningsfrågor men enligt klassläraren är det för hen oklart hur de samverkanstillfällena ska fortlöpa och vid senaste träffen då de skulle diskutera bedömningsfrågor räckte inte tiden till.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver utveckla lärares möjligheter att samverka i bedömningsfrågor, genom att ge lärare förutsättningar att gemensamt utveckla sin bedömar-kompetens och så att alla ämnen och lärare omfattas.

Skolinspektionens granskning visar att verksamheten inte är organiserad på ett sådant sätt att undervisande lärare har möjlighet att gemensamt diskutera bedömningsfrågor eller arbeta med sambedömning. Visserligen pratar klassläraren, som tillika är speciallärare, enskilt med var och en av övriga undervisande lärarna i samband med bedömningssituationer, men det faktum att det inte finns avsatt tid för ett gemensamt arbete innebär, enligt Skolinspektionens mening, att det finns en uppenbar risk att rektorn och lärare inte kan säkerställa att bedömningar blir likvärdiga och att elevers betyg ger en rättvisande bild.

Av 1 kap. 9 § skollagen framgår att utbildningen inom skolväsendet ska vara likvärdig inom varje skolform oavsett var den anordnas. En likvärdig utbildning innefattar även att elever bedöms på ett så likvärdigt sätt som möjligt. Vidare framgår av 2 kap. 9 § skollagen att det pedagogiska arbetet vid en skolenhet ska ledas och samordnas av en rektor. Rektorn ska särskilt verka för att utbildningen utvecklas. Enligt läroplan för grundsärskolan har rektorn ansvaret för att personalen kontinuerligt ges möjligheter att dela med sig av sin kunskap och att lära av varandra för att utveckla utbildningen.

För att öka förutsättningarna för att eleverna vid skolenheten ska bedömas på ett likvärdigt sätt rekommenderar Skolinspektionen att rektorn avsätter tid för undervisande lärare att tillsammans utforma ändamålsenliga bedömningssituationer. I arbetet behöver också ingå att diskutera bedömning av elevprestationer i förhållande till vad som anges i betygskriterierna samt hur nyckelbegrepp som exempelvis *medverkar* och *bidrar* kan förstås och tolkas i förhållande till respektive ämne. För att kunna följa och utveckla arbetet kan rektorn förslagsvis delta vid tillfällen då lärare diskuterar bedömning. Vidare bör rektorn tillse att det finns tid avsatt för sambedömning, exempelvis i de fall när lärare har arbetat med ämnesövergripande projekt.

Huvudmannens styrning och stöd

Författningsstöd

Huvudmannens ansvar att för en likvärdig utbildning som uppfyller syftet och tar hänsyn till barnets bästa: 1 kap. 4 och 9–10 §§, 2 kap. 8–8 a §§ skollagen.

Kompetens för rektor, lärare och elevhälsa: 2 kap. 11–13, 18, 25 och 29 §§ skollagen (undantag finns i 2 kap. 11 §§ Förordning [2011:326] om behörighet och legitimation för lärare och förskollärare).

Ansvar för kompetensutveckling, flexibilitet, lokaler och utrustning: 2 kap. 34–36 §§, 11 kap. 2 och 5 §§ skollagen.

Systematiskt kvalitetsarbete huvudmannanivå: 4 kap. 3 och 8 §§ skollagen.

Lgrsär22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, - Skolans uppdrag och - Varje skolas utveckling, 2.2 Kunskaper, 2.5 Övergång och samverkan, 2.6 Skolan och omvärlden och 2.8 Rektorns ansvar.

Skolinspektionen bedömer följande: Huvudmannen stödjer i låg utsträckning skolenhetens arbete med att ge eleverna en god och likvärdig utbildning.

Den sammanfattande motiveringen till Skolinspektionens bedömning är att huvudmannen ännu inte genomför några självständiga bedömningar av verksamhetens kvalitet vid grundsärskolan Bäckaskolan årskurs 6-9 och heller inte ger något aktivt stöd till rektorn och skolenheten, men att de har identifierat ett behov av att förbättra såväl sin uppföljning som det riktade stödet för att säkra kvaliteten i verksamheten.

Självständig aktör, långsiktighet och systematik

Granskningen visar att huvudmannen ännu inte genomför några självständiga bedömningar av verksamhetens kvalitet vid grundsärskolan Bäckaskolan årskurs 6-9, men att de har identifierat ett behov av att stärka sin uppföljning och det långsiktiga arbetet för att säkra kvaliteten i verksamheten. Av inkommen dokumentation och intervjuer med representanter för huvudmannen och rektorn framgår att huvudmannen kan ta

del av enskilda elevers betyg via ett digitalt system och enligt huvudmannarepresentanter så har eleverna bra betyg. Någon systematik för att ta del av resultaten, eller någon analys av desamma genomför huvudmannen däremot inte och de efterfrågar heller inte några underlag eller någon analys från rektorn, avseende den verksamhet som bedrivs i grundsärskolan. Istället tar huvudmannen del av rektorns kvalitetsrapport som avser hela Bäckaskolan, som ska omfatta såväl grundskolan som grundsärskolan. Enligt rektorn går det dock inte att specifikt utläsa resultat, analys eller specifika utvecklingsbehov som gäller för grundsärskolan i denna rapport, men i delar av redovisningen blir det ändå synligt att grundsärskolan ingår. Exempelvis har huvudmannen fått kännedom om att tillgången till studie- och yrkesvägledning inte är tillräcklig. Vidare har rektorn redovisat resultatet av utvecklingsprojektet "Den perfekta undervisningen", där även grundsärskolan ingått. Representanter för huvudmannen konstaterar att de behöver hitta bättre former för att analysera resultaten i grundsärskolan, men uppger att en svårighet med att sammanställa och analysera resultat på en övergripande nivå utgörs av att eleverna vid skolenheten är så få till antalet.

Det framgår även att huvudmannen tar del av resultat av trygghetsenkäten och frånvarorapportering. Vidare har representanter för huvudmannen noterat att det inte förekommer några åtgärdsprogram eller anmälningar av kränkande behandling vid skolenheten, vilket de menar är konstigt, men det är inget som de har följt upp. Från och med innevarande läsår har huvudmannen beslutat att införa regelbundna kvalitetsdialoger som specifikt avser grundsärskolans verksamhet. Enligt rektorn har kvalitetsdialogerna tidigare omfattat hela Bäckaskolan, men inte särskilt grundsärskolan och informationen som getts till huvudmannen har exempelvis inte gett någon direkt information om undervisningen i grundsärskolan. Framöver kommer kvalitetsdialogerna emellertid att omfatta såväl resultat, som verksamhetens genomförande och arbete med trygghet och motverkande av kränkande behandling. Representanter för huvudmannen uppger att de har stor tilltro till personalen i grundsärskolan och att de har bilden av att allt fungerar väl, genom vad de hör från vårdnadshavare och genom att samordnaren för särskolan tidvis hälsar på i verksamheten. Vidare bedömer huvudmannen att förutsättningarna i form av lokaler, materialtillgång och kompetent personal är goda. Detta är dock en bedömning som inte bygger på någon uppföljning eller analys utan snarare utifrån deras vetskap om hur lokalerna ser ut och att klassläraren har en specialpedagogisk utbildning samt att arbetslaget är stabilt. Utifrån tilldelad budget ligger dock arbetet med att tillse personalens kompetens, enligt rektorn, på skolenhetsnivå men eftersom eleverna i grundsärskolan är så få till antalet räcker inte tilldelningen utan rektorn behöver använda resurser från grundskolan. Även representanter för huvudmannen uppger att de inte bedriver något aktivt arbete för att stärka

personalens kompetens och att de behöver förbättra sitt långsiktiga arbete riktat mot grundsärskolan.

Behovsanpassat stöd till rektorn och skolenheten

Granskningen visar att huvudmannen inte bedriver något aktivt arbete för att stödja rektorn i arbetet med att leda skolenheten, men att de har identifierat olika områden inom vilka de skulle behöva utveckla ett riktat stöd. Av intervjuer framgår att det är väl känt på huvudmannanivå att tillgången till studie- och yrkesvägledning är för liten och att lärare och elevassistenter ofta utför arbetsuppgifter som åligger studie- och yrkesvägledaren, men att personalen saknar stöttning i detta arbete. Representanter för huvudmannen uppger att tillgången till studie- och yrkesvägledning är för liten i hela kommunen, men att politikerna inte har beviljat mer medel för ändamålet. Vidare framgår att representanter för huvudmannen, som ser behov av att utveckla det egna kvalitetsarbetet, inte har hittat former för hur de kan ge ett stöd till rektorn för att utveckla uppföljningen av verksamheten i grundsärskolan. Vad det gäller rektorns arbete för att skapa en tillgänglig och inkluderande lärmiljö som ger elever möjligheter till flexibla lösningar uppger representanter för huvudmannen att de stöttar rektorn genom att bekräfta att hen tänker rätt, men att de i övrigt inte har tillsett att rektorn har förutsättningar att driva arbetet. De digitala dokumentationssystem som tillhandahålls är vidare desamma i grund- och grundsärskolan och digitaliseringsstrategin är densamma i hela kommunen, men någon diskussion om huruvida systemen är anpassade till grundsärskolans verksamhet har inte förts. Av intervju framgår att det åligger chefen för grundskolan, som är rektorns närmaste chef, att sammanställa de stödbehov som finns. De specifika funktioner som finns på huvudmannanivå, såsom utvecklingsledare och samordnare för särskolan har inte något riktat uppdrag för att ge stöd till rektorn. Samordnaren är emellertid verksamhetens representant på rektorsnivå i det grundsärskolorelaterade nätverk som skapats tillsammans med närliggande kommuner. Det stöd som ett nätverk kan ge har dock inte nått rektorn, då rektorn berättar att hen inte ingår i nätverket och rektorn är heller inte medveten om det finns andra forum, eller på vilket sätt samordnaren för särskolan är involverad i nätverket.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Huvudmannen behöver utveckla ett mer aktivt och riktat stöd till rektorn utifrån en förbättrad kunskap om verksamhetens resultat, förutsättningar och behov.

Skolinspektionens granskning visar att huvudmannen i nuläget inte bedriver något aktivt arbete för att stödja rektorn eller verksamheten. Däremot har de identifierat ett behov att utveckla ett riktat stöd inom vissa områden. Huvudmannen har också identifierat ett behov av att utveckla sitt arbete med att följa upp och analysera verksamhetens resultat, vilket enligt Skolinspektionens mening är en förutsättning för att huvudmannen ska kunna fullfölja sitt uppdrag som ytterst ansvarig för verksamheten.

Av 2 kap. 8 § skollagen framgår att huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i denna lag, föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar. I regeringens proposition (2009/10:165) framhålls att det delade ansvaret mellan huvudman och rektor förutsätter en kontinuerlig dialog mellan dessa parter, med uppföljning, utvärdering och rapportering av beslut.

Skolinspektionen rekommenderar att huvudmannen initialt stöttar rektorn i arbetet med att utveckla former för uppföljning av verksamhetens resultat. Häri ingår att huvudmannen utvecklar de mallar som tillhandahålls till rektorn. Genom att rektorn utvecklar uppföljningen på skolenhetsnivå får också huvudmannen tillgång till relevanta underlag som kan ligga till grund för självständiga analyser och riktade stödinsatser. Huvudmannen kan också kartlägga vilka ytterligare behov av stöd till rektor och verksamheten som föreligger, exempelvis avseende möjlighet att utbyta erfarenheter med andra rektorer med kunskap om skolformen samt kompetenshöjande insatser. Detta arbete kan med fördel ingå som en del av de kvalitetsdialoger som ska påbörjas. Huvudmannen bör också följa upp hur arbetet gällande redan kända utmaningar, såsom tillgång till studie- och yrkesvägledning, fortlöper och föra en dialog med rektorn om vilket stöd som huvudmannen behöver bidra med framöver.

På Skolinspektionens vägnar

2022-11-11

X Anna Sundman Marknäs

Anna Sundman Marknäs

Beslutsfattare

Signerat av: Anna Sundman Marknäs

2022-11-11

X Therése Mineur

Therése Mineur

Utredare

Signerat av: Therése Mineur

I handläggningen av ärendet har även utredare Lena Osvaldsson medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning regelbunden kvalitetsgranskning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- Fem lektionsobservationer.
- En gruppintervju med elever.
- En gruppintervju med elevassistenter och resurspedagoger.
- En gruppintervju med lärare.
- En gruppintervju med skolans elevhälsa.
- En intervju med rektorn.
- En intervju med representanter för förvaltning och nämnd.
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens protokoll från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska värdera vid besök på skolenheter. Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden, respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal indikatorer. Dessa indikatorer beskriver mer i detalj vad som ska utredas för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder och styr rektorn skolans utveckling och skapar en ändamålsenlig organisation? Inom detta område granskas hur rektorn arbetar med uppföljning, analys och förbättringsåtgärder och hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att utvecklas så långt som möjligt? I detta område granskas om undervisningen är varierad och stimulerande samt om den är strukturerad.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning arbetar skolan för att eleverna ska delta i samhällslivet och uppleva trygghet? I detta område granskas hur skolan arbetar med social delaktighet och att skapa trygghet.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning bedrivs ett kontinuerligt bedömningsarbete i syfte att stärka elevernas kunskapsutveckling och höja lärarnas bedömarkompetens? I detta område granskas hur skolan arbetar med fortlöpande bedömning och samverkan i bedömningsarbetet.

Bedömningsområde 5: I vilken utsträckning stödjer huvudmannen skolenhetens arbete med att ge eleverna en god och likvärdig utbildning? I detta område granskas huvudmannen som självständig aktör, om det sker ett långsiktigt och systematiskt utvecklingsarbete, huvudmannens behovsanpassade stöd till rektor och om det sker en samverkan mellan skolformer och det omgivande samhället.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:
www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter om verksamheten

Skolinspektionen besökte skolenheten den 26-28 september 2022 och genomförde en digital intervju med representanter för huvudmannen den 3 oktober 2022. Besöket genomfördes av utredarna Therése Mineur och Lena Osvaldsson.

Grundsärskolan Bäckaskolan årskurs 6-9 är en kommunal grundsärskoleenhet i Gnosjö kommun, som leds av en rektor. På Bäckaskolan finns även två grundskoleenheter, varav skolenheten för årskurs 7-9 leds av samma rektor som för grundsärskolan. Läsåret 2022/23 finns det fem elever i grundsärskolan i årskurserna 6-9.